

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

18 oktober 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over instandhoudings- en onderhoudswerken aan zonevreemde woningen

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het ruimtelijk beleid ten aanzien van de glastuinbouw

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 18 oktober 2001

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.17 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over instandhoudings- en onderhoudswerken aan zonevreemde woningen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bex tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over instandhoudings- en onderhoudswerken aan zonevreemde woningen.

De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Minaraad zegt in zijn advies bij de recente wijziging aan het decreet op de ruimtelijke ordening dat bij renovatiewerken gericht op herstel in de oorspronkelijke staat, duidelijke voorwaarden moeten worden opgelegd. Volgens de Minaraad zou met een verplicht bouwtechnisch advies van een architect moeten worden aangetoond dat bouwtechnische redenen de instandhoudings- en onderhoudswerken noodzakelijk maken. Op zichzelf vind ik dit advies van de Minaraad positief.

Wanneer een zonevreemde woning voor verkoop in aanmerking komt en de toestand ervan stemt overeen met wat deze adviesvoorwaarden voorhouden, dan hebben zowel de koper als de verkoper geen enkele zekerheid dat de woning in aanmerking komt voor instandhoudings- en onderhoudswerken. De verkoper kan niet garanderen dat inderdaad deze bouwtechnische redenen aanwezig zijn, terwijl de koper in de onzekerheid ver-

keert dat hij een goed heeft gekocht waarbij hij de werken die hij vooropstelt ook mag uitvoeren. Een vergelijkbaar probleem stelt zich voor weinigen in kwetsbare gebieden waarvoor geen uitsluitel kan gegeven worden met betrekking tot de mogelijke onteigening of opkoopregeling.

Hoe kan in dergelijke situatie aan beide partijen rechtszekerheid worden verschaft ? Hoe moet men deze problemen in de toekomst aanpakken als men ook met de adviezen van de Minaraad rekening houdt ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zou kort kunnen antwoorden. Het advies van de Minaraad is zonder voorwerp aangezien het ontwerp van decreet is ingetrokken en omgezet in een voorstel van decreet en de decreetgever niet is gebonden door het uiteindelijke advies dat ik aan de Minaraad heb gevraagd. We hebben alles nagekeken. Het verslag van deze commissie wordt verspreid en daarom wil ik de decretale bepalingen die we zelf voor het zomerreces hebben goedgekeurd, duidelijk stellen.

Ik verwijs naar het nieuwe artikel 99, paragraaf 1 van het decreet van 18 mei 1999. Dit luidt : 'Niemand mag zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning bouwen op een grond, een of meer vaste inrichtingen plaatsen, een bestaande vaste inrichting of bestaand bouwwerk afbreken, verbouwen of uitbreiden, met uitzondering van instandhoudingswerken of onderhoudswerken die geen betrekking hebben op de stabiliteit. ... Onder instandhoudings- of onderhoudswerken die geen betrekking hebben op de stabiliteit worden alle werken verstaan die het gebruik van het gebouw voor de toekomst ongewijzigd veilig stellen door het bij-

Van Mechelen

werken, herstellen, vervangen van geërodeerde of versleten materialen of onderdelen. Hieronder kunnen geen werken worden begrepen die betrekking hebben op de constructieve elementen van het gebouw, zoals het vervangen van dakgebinten of dragende balken van het dak, met uitzondering van plaatselijke herstellingen, het geheel of gedeeltelijk herbouwen of vervangen van buitenmuren, zelfs met recuperatie van bestaande stenen.' In dit artikel 99 wordt gezegd dat een stedenbouwkundige vergunning normaal gezien nodig is, behalve bij onderhouds- en instandhoudingswerken die dan verder worden gedefinieerd.

Zonder stedenbouwkundige vergunning kunnen in alle zones onderhoudswerken worden uitgevoerd, alsook werken die vrijgesteld zijn van een vergunning in toepassing van het nieuwe besluit van 14 april 2000 met betrekking tot kleine werken. Het gaat bijvoorbeeld om interne verbouwingen zoals het plaatsen van nieuw sanitair, vloerbekleding of wanden in gipskartonplaat of het vervangen van niet-dragende binnenmuren, dakpannen en deuren. Nieuw is dat er, als er tenminste een stedenbouwkundige vergunning is, in alle zones – ook in kwetsbare gebieden – onderhouds- en instandhoudingswerken die betrekking hebben op de stabiliteit mogelijk zijn. Hier denken we aan het vervangen van dakgebinten of het heroprichten van een kromme buitenmuur. Het moet dan wel gaan om een niet-verkrotte, bestaande, vergunde woning of gebouw, in toepassing van het nieuwe artikel 145 bis. Een woning of gebouw wordt beschouwd als zijnde verkrot indien het op het moment van de eerste vergunningsaanvraag niet aan de elementaire vereisten van stabiliteit voldoet.

Ik wil eveneens verwijzen naar artikel 195 bis. De gemachtigde ambtenaar kan bij het verlenen van een gunstig advies afwijken van de voorschriften van een plan van aanleg, indien de aanvraag betrekking heeft op: 'Het uitvoeren van instandhoudings- en onderhoudswerken die betrekking hebben op de stabiliteit van de bestaande vergunde woning of een bestaand, vergund gebouw met uitsluiting van verkrotte woningen of gebouwen. ... Onder instandhoudings- en onderhoudswerken die betrekking hebben op de stabiliteit worden werken verstaan die het gebruik van een woning of gebouw voor de toekomst ongewijzigd veilig stellen,

door ingrepen die betrekking hebben op constructieve elementen.'

Het kan gaan om een afwijking van een gewestplan, een algemeen plan van aanleg en zelfs een bijzonder plan van aanleg. De mogelijkheden zijn voor de gemachtigde ambtenaren dan ook legio.

Deze afwijkingen kunnen slechts worden verleend op voorwaarde dat de goede ruimtelijke ordening niet wordt geschaad. Het naleven van deze voorwaarden moet blijken uit de beslissing van de vergunningverlenende overheid of het advies van de gemachtigde ambtenaar.

Het is de bedoeling om in de toekomst deze aanvragen van openbaar onderzoek en van het advies van de gemachtigde ambtenaar vrij te stellen. De desbetreffende uitvoeringsbesluiten worden op dit moment door mijn administratie aangepast. Zowel het openbaar onderzoek als het advies van de gemachtigde ambtenaar en dat van de bevoegde instanties zijn dus nog nodig.

De decretale wijzigingen inzake de zonevreemde woningen, die sedert 13 augustus 2001 van kracht zijn geworden, hadden tot doel rechtszekerheid voor de eigenaars en potentiële kopers van zonevreemde woningen te creëren. Deze doelstelling werd verwezenlijkt, zowel wat de kwetsbare gebieden als de ruimtelijk niet-kwetsbare gebieden aangaat, waar in afwijking van de bestemmingsvoorschriften en naar analogie met verkavelingen, verbouwen, uitbreiden en herbouwen van woningen op bepaalde voorwaarden mogelijk zijn.

Mocht er evenwel voor een eigenaar of potentiële koper enige twijfel blijven bestaan, is een stedenbouwkundig attest, door de eigenaar of kandidaat-koper op de dienst ruimtelijke ordening van de gemeente aangevraagd, de beste manier om spijkerharde en tegenstelbare garanties te bieden. Dit attest blijft vandaag zes maanden geldig. Deze periode is echter te kort om een bouwvergunning aan te vragen. Het is de bedoeling deze termijn te verlengen. Ik zal dan ook niet nalaten decretale initiatieven te ontwikkelen om dit attest 1 of 2 jaar te laten gelden. We moeten hier een billijke oplossing zoeken.

Als de vergunning voor het uitvoeren van instandhoudings- en onderhoudswerken op basis van

Van Mechelen

ruimtelijke motieven wordt geweigerd, kan de eigenaar mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan, de aankoop van zijn perceel door het Vlaams Gewest eisen, dit in toepassing van het nieuwe artikel 195quater dat sinds 13 augustus 2001 van kracht is en dat het vergoedingssysteem regelt. Dit artikel stipuleert eveneens dat er een uitvoeringsbesluit moet worden opgemaakt om dat te regelen. Dat gebeurt op dit moment.

In de praktijk wordt vastgesteld dat in heel wat gevallen waarin beroep werd aangetekend, de vergunningverlenende overheid het licht op groen kan zetten. Degene die twijfelt om een transactie aan te gaan, zou ik aanraden te bezinnen alvorens de stap te zetten en een stedenbouwkundig attest aan te vragen, zodat er zekerheid bestaat of werken al dan niet kunnen worden uitgevoerd. De decretale wijziging, die sedert 13 augustus 2001 van kracht is, biedt aan alle eigenaars van zonevreemde woningen de grootst mogelijke rechtszekerheid.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Ik word geconfronteerd met een gerechtelijk gevorderde afbraak die niet meer zou hoeven indien we het antwoord van de minister vroeger hadden gekend. Aangezien dit eigenlijk een nieuwe vraag is, verwacht ik hier nu geen antwoord op.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik wil hier toch even verwijzen naar de scheiding der machten. Ik ben bevoegd voor de vergunningen. Mijn administratie moet dit beleid uitvoeren. De dag dat een proces-verbaal is opgesteld en dat een rechter zich hierover heeft uitgesproken, bevindt men zich uiteraard in een heel andere situatie.

Om dergelijke problemen te voorkomen, ben ik van plan om een Hoge Raad voor het Herstelbeleid in het leven te roepen. De leden van deze instantie zullen hun gezond verstand moeten gebruiken om te oordelen in welke gevallen er moet worden doorgezet of afgeremd. De parketten vragen hier trouwens zelf om.

Gezien de omstandigheden betreft het hier een constant wijzigende wetgeving. Ik heb hier zelf geen problemen mee. Dit is nu eenmaal de dynamiek van de ruimtelijke ordening.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het ruimtelijk beleid ten aanzien van de glastuinbouw

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het ruimtelijk beleid ten aanzien van de glastuinbouw.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, 25 jaar geleden was Vlaanderen op het vlak van de glastuinbouw de absolute marktleider in Europa. Momenteel is dit niet langer het geval. De Vlaamse tuinbouw wordt geconfronteerd met een toenemende concurrentie uit Zuid- en Noord-Europa.

De Vlaamse serres verouderen vrij snel. In 1996 telde Vlaanderen 2009 hectare onder glas. In de nota die ik voorafgaandelijk aan de minister heb bezorgd, staan meer specifieke cijfers. Indien een serre gemiddeld 20 jaar kan functioneren, betekent dit dat jaarlijks 100 hectare moet worden vernieuwd. In het begin van de jaren tachtig zijn heel wat serres die minder dan 20 jaar oud waren door nieuwe, meer energiebesparende serres vervangen. Deze nieuwe serres hadden een hogere productiviteit en zorgden bijgevolg voor een betere energie-efficiëntie. Sinds 1995 is de bouwactiviteit evenwel ondermaats.

Heel wat tuinbouwbedrijven zijn historisch gegroeid in of nabij dorpskernen. Omwille van hun ligging buiten het agrarisch gebied worden deze bedrijven nu met een aantal specifieke problemen geconfronteerd. In mijn nota heb ik deze problemen bondig opgesomd.

Op het vlak van bedrijfsverplaatsingen is momenteel niet in een wettelijk kader voorzien. Omwille van de schending van de open ruimte wordt het opstarten van een nieuw bedrijf meestal niet aanvaard. Het verplaatsen van een glastuinbouwbedrijf is slechts mogelijk in het kader van een ruilverkaveling of van een natuur- of landinrichtingsproject. Net als voor andere zonevreemde bedrijven wordt de ontwikkeling van zonevreemde glas-

De Meyer

tuinbouwbedrijven afgeremd door de onzekerheid over de toekomst van het bedrijf.

De doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) betreffende het buitengebied zijn duidelijk, namelijk het vrijwaren van de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor de structuurbepalende functies en activiteiten van het buitengebied, het tegengaan van de versnippering van het buitengebied, het bundelen van de ontwikkeling in de kernen van het buitengebied en het streven naar goed gestructureerde gehelen voor natuur, bos en land- en tuinbouw.

Deze goed gestructureerde gehelen inzake natuur, bos, land- en tuinbouw moeten resulteren in de afbakening en in de differentiatie van verschillende gebieden. Het kernprobleem is echter dat de natuurlijke en de agrarische structuur van het RSV op dit ogenblik nog niet is afgebakend.

Bij de invulling van de agrarische macrostructuur voorziet het RSV in mogelijke regio's met een concentratie en een specialisatie van intensieve grondgebonden tuinbouw en in mogelijke regio's met een concentratie en een specialisatie van tuinbouw onder glas of van beschermde teelten. Als voorbeelden van regio's met een concentratie van tuinbouw onder glas worden onder meer de omgeving van Roeselare, de oostelijke flank van Gent en de omgeving van Mechelen, Hoogstraten en Melsele vermeld.

Volgens het RSV is de uitbouw van nieuwe regio's voor tuinbouw onder glas mogelijk. Voor de ontwikkeling van glastuinbouw moet de vastlegging van deze regio's met een concentratie van tuinbouw onder glas maximaal worden ondersteund. De ruimtelijke ordening speelt een cruciale rol in het garanderen van de bestaans- en bedrijfszekerheid van de tuinbouw in Vlaanderen. De terecht bezorgde vereniging van tuinders heeft haar bekommernissen aan heel wat parlementsleden overgemaakt. Ik zou de minister dan ook een aantal vragen willen stellen. De Vlaamse overheid moet voor de afbakening van de agrarische structuur zorgen. Wanneer zal dit gebeuren? Wanneer worden de nieuwe regio's voor de tuinbouw vastgelegd? Hoeveel staat het met de afbakening van de natuurlijke structuur? Verloopt dit proces gelijktijdig met de afbakening van de agrarische structuur? De Vlaamse overheid moet tevens de concurrentiekracht van de bedrijven ondersteunen. Kan er geen steun worden verleend voor de verplaatsing van bedrijven? Kan er geen herstructure-

ringspremie worden ingevoerd, zodat oudere bedrijven kunnen worden gesaneerd?

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Mijnheer de voorzitter, ik zou hier nog iets aan willen toevoegen. De structuurplannen worden momenteel in heel wat gemeenten behandeld. Natuurlijk hebben niet alle structuurplannen iets met de glastuinbouw te maken. In de regio's waar het RSV momenteel in een afbakening voor glastuinbouw voorziet, heeft men vaak de neiging om de glastuinbouw in de toekomst op zeer kleine plaatsen te bundelen. In het verleden is deze handelwijze voor de glastuinbouw funest gebleken. Ik denk hierbij in de eerste plaats aan de ziektebestrijding. In de glastuinbouw worden momenteel haast geen pesticiden meer gebruikt. In de regio's waar serres dicht bij elkaar staan, nemen de ziekteverschijnselen sterk toe. In bepaalde gevallen zien we zelfs ziektes opduiken die vroeger in die regio's nooit voorkwamen. Aangezien dit in Nederland ook het geval is, betreft het hier geen nieuw verschijnsel. Ik heb geen problemen met de koppeling van de glastuinbouw aan bepaalde regio's. Indien men binnen die regio's ook nog eens de stukken grond gaat aanduiden waarop de glastuinbouw mag komen, maakt men de glastuinbouw kapot.

Ik zou in dit verband nog even willen verwijzen naar mijn eigen streek, de Noorderkempen. Wanneer men door deze streek rijdt, merkt men niet dat zich daar 300 hectare glastuinbouw bevindt. Men zou kunnen zeggen dat de serres verstopt zijn. De problemen die ik daarnet heb aangehaald, doen zich ginds enkel voor op die paar plaatsen waar de serres geconcentreerd zijn. Uit de structuurplannen leid ik af dat men de serres nog meer wil concentreren. Dit maakt de plantenteelt volledig of haast volledig onmogelijk.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, zoals u misschien had verwacht, zou ik willen vragen hoe het zit met de afbakening van de natuurlijke, de agrarische en de bosstructuur.

Wat de typische situatie van de glastuinbouw betreft, heb ik de indruk dat de afbakening in de provinciale structuurplannen aan bod kan komen. Ik kan me vinden in de argumentatie van de heer Van Looy wanneer hij stelt dat een te dichte concentratie fytosanitaire problemen kan veroorzaken. Ik wil er evenwel ook op wijzen dat men, zoals in het Provinciaal Structuurplan Oost-Vlaanderen is ge-

Vertriest

beurd, serres kan combineren met industriegebieden. Indien deze combinatie wordt doorgevoerd, leidt dit tot een uitwisseling van energie tussen de serres en de industrie.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, ik zou eerst even willen zeggen dat het uitvoeren van de wensen van de decreetgever niet altijd even eenvoudig is. Ik krijg stilaan de indruk dat bepaalde mensen hun dromen proberen te concretiseren en hun wensen voor waar aannemen. Er bestaat evenwel nog zoiets als de praktische uitvoering van de gegeven opdrachten.

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelt dat het Vlaams Gewest tegen 2007 750.000 hectare agrarisch gebied in gewestplannen of in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen dient af te bakenen. In 1994 bevatten de gewestplannen ongeveer 808.800 hectare aan agrarisch gebied. Dit betekent dat het afbakeningsproces in feite neerkomt op het herbestemmen van 58.800 hectare agrarisch gebied, bijvoorbeeld als bedrijventerreinen, als natuur, als bosgebieden, of als recreatiegebieden.

Het betreft hier een continu proces. In de gewestplannen die we de jongste twee jaar hebben goedgekeurd, hebben we voor een structurele aanpak gekozen. Per gewestplan zijn we tot een aantal harde aanpassingen gekomen. Meestal ging dit gepaard met een vergroening van het gewestplan met 80 percent. Uit de kaarten van de doorgevoerde gewestplannen blijkt dat het hier voornamelijk groene wijzigingen betreft. Hier en daar zijn ook aanpassingen gebeurd op het vlak van bedrijventerreinen, van wegen, van tracés en van herbestemmingen tot recreatiegebied.

Het regeerakkoord van de Vlaamse regering stelt dat de afbakening van de natuurlijke en van de agrarische structuur versneld moet worden uitgevoerd. In 2003 moet dit voltooid zijn. Dit is nodig omdat de Vlaamse regering het natuurdecreet zo snel mogelijk een volwaardige rol wil laten spelen. Het was onze ambitie om dit tegen 2003 te voltooien. De afbakening zou in twee fasen moeten gebeuren.

In een eerste fase moet het zogenaamde 'harde groengebied' een groene bestemming krijgen. In de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen zullen we proberen om ongeveer 8.000 hectare agrarisch gebied in natuurgebied om te zetten. Deze omzet-

ting zou moeten gebeuren op basis van een consensus tussen de kaarten met de gewenste agrarische structuur, de fameuze GAS-kaarten, en kaarten met de gewenste natuur- en bosstructuur die door het Instituut voor Natuurbehoud zijn opgemaakt. Hierbij zal naar ruimtelijk samenhangende gebieden worden gestreefd.

Op het eerste zicht lijkt dit een vrij logische oefening. We leggen de GAS-kaarten en de kaarten van het Instituut voor Natuurbehoud over elkaar, we duiden de consensuszones aan en we maken hier werk van in de eerste fase van de afbakening van de VEN-gebieden (Vlaams Ecologisch Netwerk).

Er zijn evenwel een aantal praktische moeilijkheden. De minister die bevoegd is voor Leefmilieu en Landbouw moet overleggen met partners die niet steeds dezelfde ambities delen. De vraag is wat er na deze oefening zal overblijven. We hebben een aantal praktijkvoorbeelden laten uitwerken. Het is niet steeds even duidelijk hoe we dit in de context van de ruimtelijke ordening dienen aan te pakken. Het is mogelijk om de twee kaarten over elkaar te leggen en om tot een consensus te komen. Zodra dit is gebeurd, moet de administratie Ruimtelijke Ordening inzake de ruimtelijke afbakening aan haar huiswerk beginnen.

In een aantal zones zal de administratie Ruimtelijke Ordening vrij homogene gebieden kunnen aanduiden. Voor het afbakeningsproces vormen deze gebieden geen probleem. In een aantal andere zones zal de administratie Ruimtelijke Ordening vaststellen dat het om een vrij versnipperd gebied gaat. In dat geval zal ze immense inspanningen moeten leveren om dit materieel te verwezenlijken. Indien men een aantal kleine gebiedjes moet aanduiden en perceelmatig moet inkleuren, zullen de gebieden die nu als buitengrenzen worden afgebakend in de tweede fase met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid als binnengrenzen worden afgebakend. Dit betekent dat men dubbel werk moet verrichten.

De administratie Ruimtelijke Ordening heeft duidelijk gezegd dat dit niet mogelijk is. Tijdens de bespreking heeft de minister van Leefmilieu voorgesteld om de eerste fase gedeeltelijk aan de tweede fase te koppelen. Op die manier wordt het mogelijk om homogene gebieden af te bakenen. Voor deze VEN-gebieden zullen de nieuwe spelregels van het natuurdecreet van toepassing zijn.

De landbouwsector stelt zich terecht vragen. Op de rondetafelconferentie, die door de minister-president werd voorgezeten, is gevraagd wat een ge-

Van Mechelen

deeltelijke koppeling van de eerste fase aan de tweede fase voor de landbouwexploitatie in de nieuw afgebakende gebieden betekent. De landbouwsector vraagt zich tevens af of de Vlaamse regering in dit verband in een compensatieregeling wil voorzien.

Op de laatste rondetafelconferentie is afgesproken dat minister Dua nu versneld een voorstel zal doen. Daarin zal ze het hebben over de impact van de afbakening en het toepassen van het natuurdecreet op de landbouwexploitatie. Er zal dus eerst een akkoord moeten worden bereikt op het niveau leefmilieu-landbouw. Daarna zal uw nederige dienaar met zijn administratie als een goed notaris zijn opdracht vervullen. We willen de zaken echter niet omkeren door de minister van Ruimtelijke Ordening de afbakening te laten doen en daardoor de titanenstrijd bij hem binnen te halen. Daaraan doe ik niet mee.

Ik wil het nu even hebben over de vaststelling van de nieuwe regio's voor de tuinbouw. Mijnheer De Meyer, u hebt zelf geciteerd uit het RSV. Ik veronderstel dat u daarvan ook de volledige draagwijdte kent. Het RSV zegt dat het niet de bedoeling is om voor de glastuinbouw gebieden af te bakenen. Ik denk dat we dit moeten beperken. Het RSV erkent wel een agrarische macro-structuur waarbinnen op het niveau van Vlaanderen een aantal regio's met concentratie en specialisatie van glastuinbouw werden vastgelegd. U hebt de regio's opgesomd. Ze zijn terug te vinden op bladzijde 398 van het RSV. Ik denk dat we echter moeten opletten dat we niet vanuit Brussel een afbakening opleggen die nadien niet werkbaar is op het terrein.

Ik denk dat de heer Van Looy terecht op het eindpunt heeft gewezen, waarbij het aspect ruimtelijke draagkracht moet worden afgewogen tegenover de exploitatievoorwaarden en vooral de exploitatierisico's. Dit zorgt voor eigen uitdagingen. Als het leefmilieubeleid kiest voor minder pesticiden, moeten we wel zorgen dat het ruimtelijke-ordeningsbeleid dit toelaat.

Het is wel zo dat het RSV de mogelijkheid biedt om agrarisch gebied te differentiëren in functie van bebouwingsmogelijkheden. Dat kan bijvoorbeeld door het aanduiden van bouwvrije zones of door het afbakenen van agrarische bedrijvenzones voor de inplanting van nieuwe grondloze agrarische bedrijven. Het aanduiden van bouwvrije zones is iets waarin we bij de laatste gewestplanwijziging heel consequent zijn geweest voor de omgeving van Ou-

denaarde, laten we maar zeggen het Vlaamse Heuvelland.

Het is de bedoeling om een soort para-agrarische bedrijvenzones aan te duiden en te vermijden dat ook dit soort activiteiten uit hoofde van de eigendomsstructuur wordt opgedrongen door de ruimtelijke ordening. Er wordt eigenlijk best op voorhand een goede afweging gemaakt. Tot mijn spijt zal het gemeentelijk niveau een heel belangrijke rol kunnen spelen in dit planningsproces. Ik denk dat er op provinciaal niveau ook een en ander zou kunnen gebeuren.

Mijnheer Van Looy, in Antwerpen, waar het provinciaal structuurplan goedgekeurd is, denk ik dat men perfect de mogelijkheid heeft om een soort dynamische aanpak te genereren via een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan. Voor een aantal andere gebieden, zoals Mechelen, zal voor een stuk een regeling kunnen worden getroffen via het afbakeningsproces. Er zijn dus nogal wat opportuniteiten. Gelukkig is na twee jaar nu ook het einde van de rit in zicht met betrekking tot die afbakening, want het verhaal loopt nu al drie tot vier jaar.

Mevrouw Vertriest, ik wil u nog meegeven dat op dit ogenblik de werkzaamheden van de werkgroep 'Veraf' goed en vlot verlopen en er wordt hard gewerkt. Het spreekt voor zich dat op een bepaald moment het moment van de waarheid zich aandient, en mijns inziens gebeurt dat nu. Alle kaartgegevens zijn beschikbaar, de technieken om het te doen zijn in kaart gebracht. Mijn administratie en ik hebben een uitgesproken voorkeur voor de integratie van een stuk van de eerste fase met een stuk van de tweede fase. Dan zal er echter ook duidelijkheid moeten worden gecreëerd met betrekking tot de compensaties voor de landbouwexploitatie.

Dan rest me enkel nog het antwoord op vraag vier van de heer De Meyer over de herstructureringspremie. Het verlenen van financiële steun aan bedrijven in deze sector is geen taak van Ruimtelijke Ordening. Dat had u ook niet verwacht, neem ik aan.

Daarvoor zijn anderen beschikbaar. Vanzelfsprekend moet vanuit de bevoegdheden Landbouw of Economie worden nagegaan of er geen flankerende financiële maatregelen mogelijk zijn die desgevallend remediërend kunnen werken.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Ik heb uit het antwoord van de minister begrepen dat hij op zijn minst ge-

De Meyer

voelig is voor de hier aangehaalde problemen. Over de afbakening van de agrarische en andere structuren hebben we dinsdag in de commissie voor Economie een gesprek gehad met de minister van Leefmilieu en Landbouw. Het ging over een aantal elementen van de toekomstvisie voor de land- en tuinbouw in Vlaanderen, en de afbakening is toen ook ter sprake gekomen. Uw antwoord verast mij na dat van haar, want zij heeft voor de verantwoordelijkheid voor deze afbakening doorverwezen naar de minister van Ruimtelijke Ordening. U begrijpt dat het voor ons als parlements lid wel eventjes moeilijk is als de bal voortdurend van de ene minister naar de andere wordt gekaatst.

Minister Dirk Van Mechelen : Daarover wil ik heel duidelijk zijn. Er moet een akkoord komen tussen Natuur en Landbouw. Ik denk dat niemand zin heeft om de clash van de groene hoofdstructuur nog eens over te doen. Dat zou contraproductief zijn en tot niets leiden. Er zijn GAS-kaarten en er zijn kaarten van het Instituut voor Natuurbehoud. Daarvan is een overlay gemaakt. De consensusgebieden zijn aangeduid. In sommige gevallen leidt dat tot verbrokkeling. Vanuit Ruimtelijke Ordening stellen we voor om die verbrokkelde gebieden, die vandaag de buitengrenzen vormen maar morgen de binnengrenzen, voorlopig buiten beschouwing te laten. Anders zouden we twee keer hetzelfde werk leveren. Dat zou dan waste of time, waste of money en waste of capacity zijn.

Het enige wat de landbouworganisaties die op het overleg aanwezig waren, vragen, is dat er vóór het starten met die ruimtelijke uitvoeringsplannen voldoende duidelijkheid wordt geschapen voor de landbouwsector. Ik moet ervoor zorgen dat die operatie correct verloopt, mijn rol is die van 'notaris'.

Wat de minister van Landbouw moet antwoorden aan de minister van Leefmilieu is wat na die afbakening uiteindelijk de contouren en de voorwaarden zijn met betrekking tot de landbouwexploitatie en of er al dan niet compensaties voor worden toegekend. Het spreekt voor zich dat op die vragen de minister van Ruimtelijke Ordening niet moet antwoorden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Gerald Kindermans tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het beleidsplan in verband met illegale weekendverblijven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Kindermans tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het beleidsplan in verband met illegale weekendverblijven.

De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : In mei 2000 heeft de meerderheid van het Vlaams Parlement de resolutie goedgekeurd waarbij de minister gevraagd werd om voor het einde van het jaar 2000 een beleidsplan voor te leggen waarin de juiste beleidsaanpak voor weekendverblijven zou worden voorgesteld. Vorig jaar in november stelde onze toenmalige collega, de heer Coens, een schriftelijke vraag over de timing van dit beleidsplan voor die weekendverblijven. De minister antwoordde toen dat ter voorbereiding van het beleidsplan aan een extern bureau juridisch advies zou worden gevraagd tegen begin december 2000. De administratie maakte medio 2000 haar standpunt al bekend. Volgens de minister zouden beide elementen kunnen worden verwerkt in het gevraagde beleidsplan, dat in het eerste kwartaal van dit jaar aan de Vlaamse regering zou kunnen worden voorgelegd.

Tijdens de commissievergadering van januari dit jaar vroeg de heer Coens opnieuw naar de timing. De minister zei toen dat het advocatenbureau in de loop van februari een conceptnota zou overmaken aan de betrokken diensten. Er werd beloofd in het eerste kwartaal van dit jaar een bijgestuurde nota voor te leggen waarin zou worden geprobeerd gevolg te geven aan de diverse verzuchtingen van de resolutie. Ondertussen is het oktober. Ik heb van de minister vernomen dat dit in voorbereiding is en dat het bijna klaar is. In het parlement zijn er echter een aantal mensen die zich vragen stellen over die timing van het beleidsplan. We weten ook dat er een actie op het getouw gezet is naar aanleiding van die weekendverblijven. Naar aanleiding daarvan worden ook alle parlementsleden erover bevraagd en ondervraagd.

Naar aanleiding van die actie hoopte ik vandaag van de minister een concrete uitleg over die timing te krijgen. Hopelijk kan men zich nu wel aan die ti-

Kindermans

ming houden, want er zijn al enkele keren beloftes gedaan die niet zijn nagekomen. Ik zeg niet dat dit de schuld van de minister is, maar het kan toch ook niet dat wanneer men aan een extern bureau een opdracht toevertrouwt, dat daardoor de besluitvorming wordt vertraagd in plaats van de situatie te versnellen.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de minister, ik heb ongeveer dezelfde vraag. Niet alleen aan ons, parlementsleden, werd een beleidsplan beloofd inzake die weekendverblijven in Vlaanderen. Ook aan het Nationaal Comité voor de Weekendverblijven werd een voorstel beloofd tegen eind 2000. Op 5 mei 2001 was er een betoging in uw gemeente, mijnheer de minister, naar aanleiding waarvan de verantwoordelijken van dit Nationaal Comité Weekendverblijven eindelijk een gesprek hebben gehad met leden van uw kabinet. Het voorstel zelf hebben zij noch wij echter mogen ontvangen. Deze mensen zijn dus niet voldaan en voor heel wat permanente bewoners van weekendverblijven wordt de toestand momenteel uitzichtloos. Mijn vraag is dan ook wanneer ons eindelijk dit beleidsplan wordt bezorgd.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Dat beleidsplan komt er zo snel mogelijk. Ik begrijp uw ongeduld, maar ik zou toch enig relativeringsvermogen willen vragen in verband met de aanpak der dingen. Het was als ik me niet vergis in 1974 dat een toenmalige collega-voorganger startte met de inventarisatie van de problematiek van de weekendhuisjes. Zijn plan was om dat spoedig op te lossen. Het is iets minder lang geleden dat u mij in een resolutie vroeg om te proberen daarvoor een beleidsplan op te stellen. Dat beleidsplan, waarvoor we een beroep hebben gedaan op een juridisch kantoor en op onze administratie, is inmiddels uitgeschreven. Het staat op papier.

Het beleidsplan houdt een aantal zaken in : de situering van het probleem, de ontstaansgeschiedenis, de inventarisatie van 1974, de omzendbrief van 20 januari 1978 en dergelijke. We hebben ook een aantal evoluties in het dossier in kaart gebracht. Ik geef een voorbeeld : in de jaren zestig beperkte het probleem zich tot het probleem van de illegale weekendverblijven. Uiteindelijk is die problema-

tiek volledig ontspoord op het einde van de jaren tachtig. We weten welke omzendbrief van Binnenlandse Zaken daartoe heeft bijgedragen. Er ontstond toen een nieuw fenomeen, namelijk het probleem van de permanente bewoning van weekendverblijven. Dat kwam dus bij die eerste problematiek.

Op 20 april 1995 kwam toenmalig minister van Ruimtelijke Ordening, de heer Baldewijns, naar buiten met de prioriteitennota in verband met het handhavingsbeleid. Er was ook de intentieverklaring van het Nationaal Comité voor de Weekendverblijven. Er zijn dan een aantal initiatieven genomen door de administratie en de toenmalige minister met betrekking tot de voorbereiding van de planningsinitiatieven. Dat was midden 1999. We hebben die eens volledig in kaart gebracht voor gemeentes waar de procedure gestart was. Ik verwijs, bijvoorbeeld, naar Zemst met drie clusters en 200 weekendverblijven en Zedelgem met twee clusters en 50 weekendverblijven. De gemeente Brecht heeft 16 clusters en 1.200 weekendverblijven, waarvan er 750 permanent bewoond zijn en waarvoor we op 29 oktober 1999 het gewestplan hebben gewijzigd. Een deel van dat gebied werd toen omgezet in recreatief woongebied.

Er moeten nu aanvullende planningsinitiatieven worden genomen op gemeentelijk niveau. Er zijn al talrijke vergaderingen belegd met het college van Brecht om uit te maken hoe het nu vlot en wat er moet gebeuren. Een andere pilootgemeente was Schilde, met vijf clusters en 700 weekendverblijven, waarvan er 300 permanent bewoond worden. Ook daar zijn we voor vier van de vijf clusters bijna aan het einde van de rit. De vijfde cluster, het Schildestrand, brengt nogal wat problemen mee.

Er zijn ook een aantal inventarisaties die ondertussen werden binnengebracht. Ik denk aan Wingene met 200, Wuustwezel met 750, Hechtel-Eksel met 500, Begijnendijk met 80 en Merksplas met 200 weekendverblijven. In die pilootgemeenten moet nu worden nagegaan hoe erg het probleem is.

We moeten eerst inventariseren. Een aantal worden nu door de administratie afgewerkt. Ik denk aan Stekene met 36 clusters, 700 weekendverblijven, Zutendaal 8 clusters, 200 weekendverblijven en Vorselaar 16 clusters met 230 weekendverblijven. Een aantal gemeenten hebben beloofd om mee te doen, zoals Essen en Herselt, beiden met ongeveer 950 in kaart gebrachte weekendverblijven.

Van Mechelen

Een aantal gemeenten hebben afgehaakt, zoals Retie, Sint-Gillis-Waas, Temse, Waasmunster, Kortenberg en Scherpenheuvel. We weten dat zij niet meer in het pilootproject zijn opgenomen. Het verzoekschrift is hier in de commissie terechtgekomen en de administratie Ruimtelijke Ordening heeft terzake een aantal technische adviezen geformuleerd. Het standpunt van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) werd eveneens ingewonnen om na te gaan hoe zij in dit debat kunnen worden betrokken.

Door de administratie is een voorstel voor planologische aanpak geformuleerd, een schema over hoe alles kan verlopen tot en met de uiteindelijke uitvoering. Voor de provincie kan bij het opstellen van ruimtelijke uitvoeringsplannen een belangrijke rol zijn weggelegd. Ik heb vlak voor de zomer met de provincies hierover een gesprek gevoerd. We hebben dit op 8 oktober voortgezet. De provinciale afgevaardigden van Antwerpen, West- en Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant waren daarbij aanwezig, in tegenstelling tot de afgevaardigde van Limburg en zijn diensten. De administratie was eveneens aanwezig met de heer Beersman, directeur-generaal, en de heer Liekens, afdelingshoofd, alsook het kabinet.

De nota die aan de provincies was overgemaakt, is toen besproken om door te nemen wie welke initiatieven op korte termijn kon nemen. Het was een goede bespreking met afspraken over takenpakketten tussen de provincies, het Vlaams Gewest en de gemeentes.

Met de provincies is overeengekomen dat zij hun opmerkingen schriftelijk zouden formuleren zodat wij ze in het beleidsplan kunnen verwerken. Er waren vele vragen over de timing, die in de resolutie zeer scherp stond ingeschreven. De VVSG merkte trouwens op dat ze onuitvoerbaar was.

Simultaan zal met de mensen van Huisvesting een begeleidingsplan moeten worden opgesteld, zoniet is het plan tot mislukken gedoemd. Er zullen ook decretale aanpassingen moeten gebeuren. We moeten de puzzel tegen het einde van het jaar in elkaar passen. De volgende vergadering tussen de administratie, de bestendig afgevaardigde en ikzelf is op 3 december vastgesteld. Het is de bedoeling om alle nota's van de provincies bij elkaar te leggen en te zeggen hoever wij ze in het beleidsplan kunnen integreren. Ik maak me sterk om tegen het einde van dit jaar het beleidsplan in deze commissie voor te leggen. Dit kan nog voor Kerstmis of bij het begin

van het nieuwe jaar worden besproken. Na juridisch advies en overleg met de administratie, zullen ook een aantal omzendbrieven worden ingetrokken en herschreven zodat heel wat problemen met weekendverblijven worden opgelost, zonder dat daar een plan of initiatief voor nodig is.

Als dit plan wordt besproken en goedgekeurd, dan kunnen de provincies duidelijkheid scheppen, zoals zij dit uitstekend hebben bewezen in de problematiek van de zonevreemde campingterreinen, omtrent de problemen die al dan niet planologisch kunnen worden opgelost.

Er is met de parketten afgesproken drie categorieën te hanteren, namelijk weekendverblijven die planologisch in orde kunnen worden gebracht, weekendverblijven die in kwetsbare gebieden zijn gelegen en nooit planologisch in orde kunnen worden gebracht en uiteindelijk weekendverblijven in een schemerzone waar de afweging moet worden gemaakt of ze al dan niet planologisch worden in orde gebracht.

Dit concept vraagt tijd, maar na 1974 is het nodig alles goed aan te pakken en duidelijk op te stellen, met een begeleidingsnota van verschillende collega's, zoals van Huisvesting of Welzijn. In het kader van de subsidiariteit zal moeten worden beslist of dit vanuit de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij of in samenwerking met de gemeentebesturen wordt aangepakt. We zullen hiermee tegen het einde van het jaar klaar zijn.

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat het werkstuk van het gespecialiseerd bureau klaar is. Blijkbaar wordt een denkopatie toegevoegd, namelijk de provincies erbij betrekken. Dit kan mijns inziens tot een goede oplossing leiden, maar het document zoals het vandaag voorligt, is nog niet ter beschikking van de commissieleiden gesteld. Het zou nuttig zijn dat wij zo vlug mogelijk van het document in kennis worden gesteld. Dan kunnen wij eveneens onze opmerkingen formuleren.

Mijn pleidooi bestaat erin dat dit werkstuk bij voorrang aan ons wordt overgemaakt om geen tijd te verliezen bij de finale behandeling. Het dossier loopt sinds vele jaren. Ik hoop dat het niet de bedoeling is dit nog langer te laten aanslepen. Het zou u sieren indien voor het einde van de legislatuur achter dit slepend dossier een punt wordt gezet.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minster Dirk Van Mechelen : Ik ben pragmatisch van aanleg. We zullen het document zoals dit op 8 oktober is besproken aan de eerste opmerkingen van de provincie aanpassen. Ik zal dit als bijlage bij de beleidsbrief tegen het einde van de maand in het parlement indienen. Het verhaal zoals u het schetst, is niet juist. De provincies zijn als actor bij het planologisch proces aangezocht. De vraag is of zij bereid zijn mee te spelen en hun volledige verantwoordelijkheid op te nemen. Uit testgebieden blijkt dat we op het vlak van de gemeentelijke structuurplannen bij een delicaat punt zijn aanbeland : er zijn namelijk clusters van weekendverblijven die grensoverschrijdend zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan Essen-Wuustwezel-Brecht. Dat is een hele gordel waar een afweging op het niveau van de provincie moet worden gemaakt. In Brecht zijn er clusters van 8 tot 10 weekendverblijven. Daar moet geen provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan voor worden opgemaakt, het probleem moet op gemeentelijk niveau worden opgelost. Die afwegin-

gen moeten worden gemaakt en de verantwoordelijkheden vastgelegd.

De afspraken over de timing moeten worden gemaakt, zodat we zo snel mogelijk weten wat kan worden opgelost en er een streep kunnen onder trekken. Dan wordt rechtszekerheid gecreëerd. Dit biedt twee voordelen. Enerzijds zullen sommige problemen worden opgelost, en anderzijds zal het duidelijk zijn dat sommige toestanden in Vlaanderen niet meer kunnen. Daarvoor moet een begeleidingstraject worden opgesteld. Op dit vlak ben ik van een aantal collega's afhankelijk. Zij moeten zulk begeleidingsproject in de loop van het volgend jaar in samenspraak met de verschillende actoren, in casu de gemeentebesturen, opstellen. Deze lasten dragen immers een historische verantwoordelijkheid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.13 uur.*
